

Hevosalan nykytila Pohjois-Savossa

**Palveluiden ja yritysten
nykytilan kartoitus**
(Tiivistelmä opinnäytetyöstä)

Opinnäytetyön tekijä:

Oona Heiskanen

Savonia-Ammattikorkeakoulu, Agrologi

Toimeksiantaja:

Ylä-Savon Veturi ry

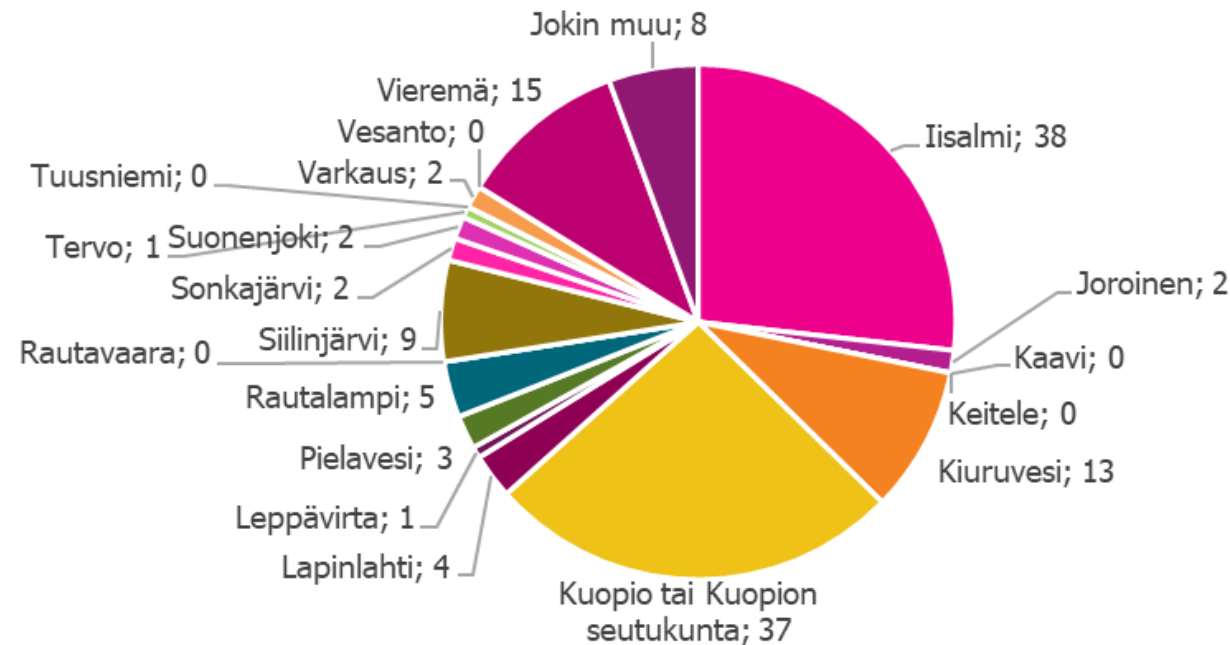
Linkki opinnäytetyöhön:

[Hevosalan nykytila Pohjois-Savossa](#)

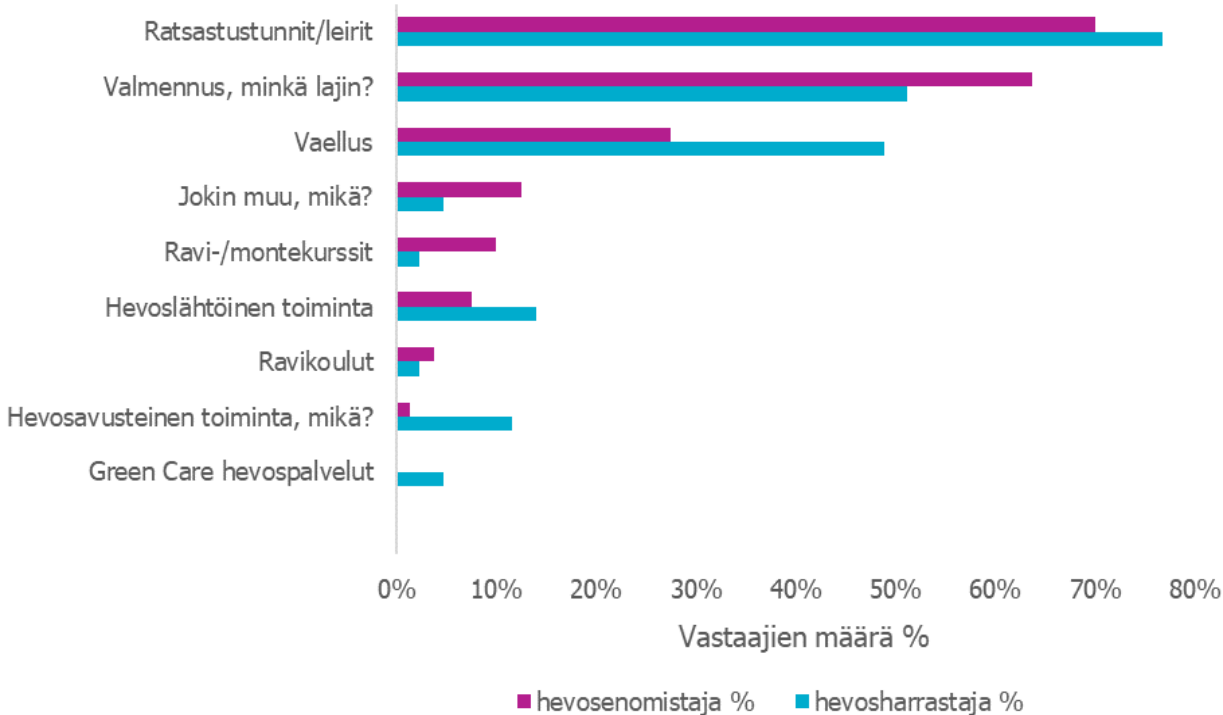
Tavoite: Tavoitteena oli kartoittaa Pohjois-Savon alueella hevosalan palveluiden tarvetta, sekä yritysten nykytilaa. Palveluiden tarvekartoituksessa selvitettiin esimerkiksi, kuinka hyvin alueen palveluiden tarjonta vastaa kysyntää. Yritysten nykytilan kartoituksessa puolestaan selvitettiin esimerkiksi yritysten kannattavuutta. Tuloksista toivotaan olevan hyötyä alueen hevosalan yritysten ja palveluiden kehittämiseen sekä rahoituksen suunnitteluun.

- Johdanto
- Hevosalan nykytila Suomessa
- Hevosalan nykytila Pohjois-Savossa
- Hevosalan palvelut
- Työn toteutus
- Johtopäätökset
 - Hevosalan palveluiden nykytila
 - Yritysten nykytila
- Päätäntö

- Kysely toteutettiin 2022 keväällä
- 142 vastaajaa, joista 98 hevosenomistajia ja 44 harrastajia

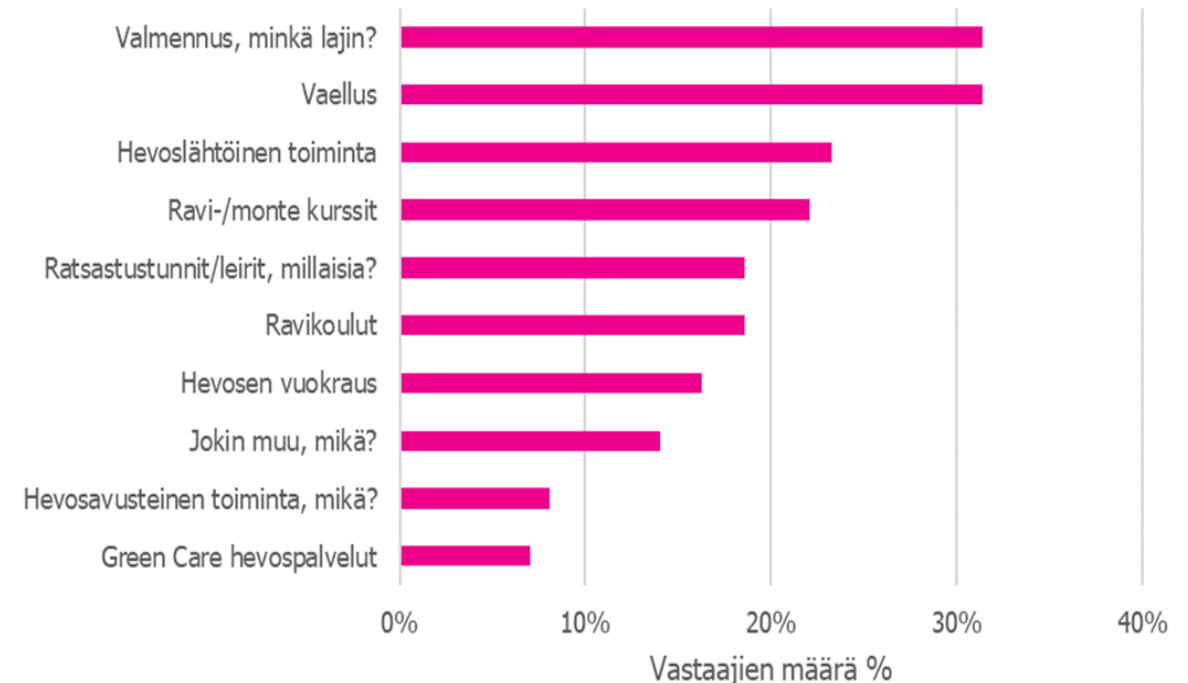

**KUVA 4. Vastaajien määrä asuinpaikkakunnittain (kpl)
(n=142) (Heiskanen ym. 2022)**

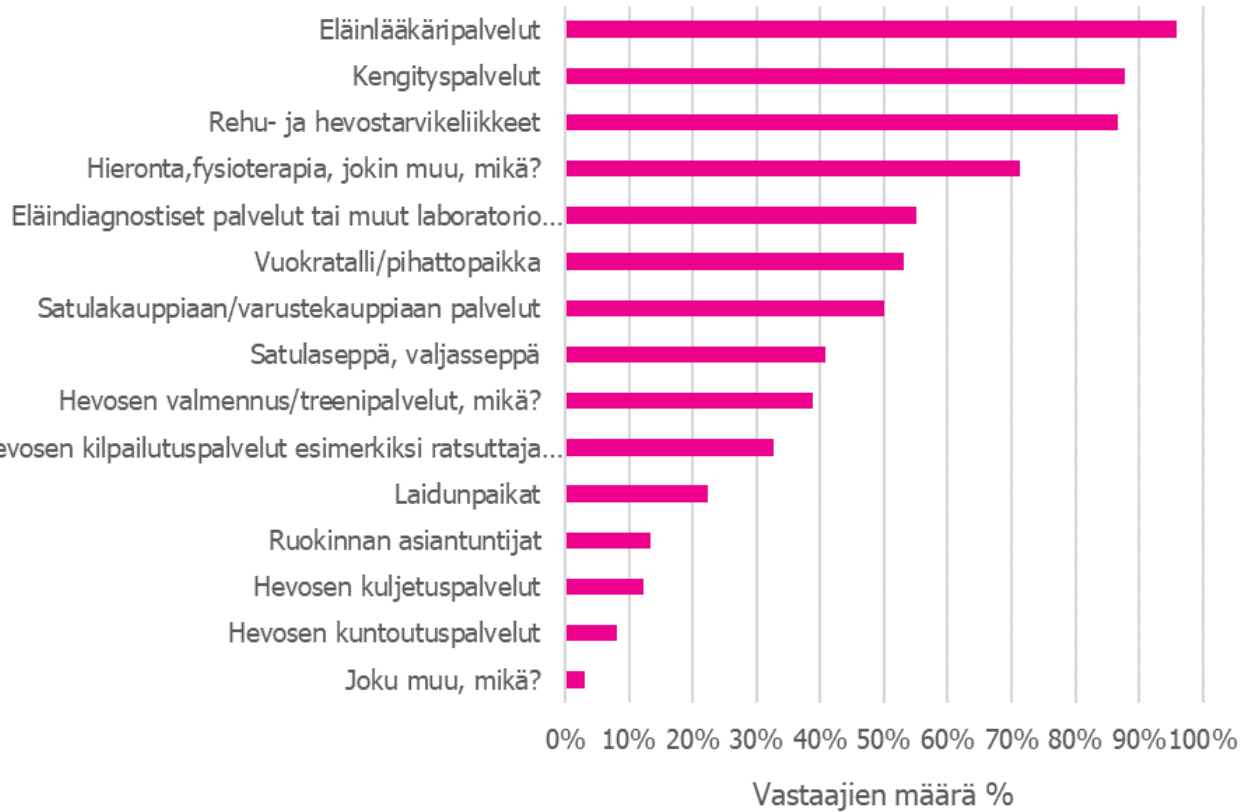
KUVA 7. Hevosharrastajien ja hevosenomistajien käyttämät harrastepalvelut (%) (n=123) (Heiskanen ym. 2022)

- Kouluratsastusvalmennuksissa kävi 45 vastaajaa, esteratsastusvalmennuksissa 28. Näiden jälkeen yleisimpiä valmennuslajeja olivat ravi- sekä kenttäratsastus tai maastoesteet.
- ”Jokin muu” kohdassa oli vastauksena maastakäsittely ja ravihevosten ajaminen. Osa hevosenomistajista oli maininnut tähän kohtaa hevosille suunnattuja palveluita.

KUVA 9. Hevosharrastajien sekä harrastepalveluita käyttävien hevosenomistajien kaipaamat palvelut (%) (n=86) (Heiskanen ym. 2022)

- Eniten toivottiin lisää koulu-, sekä esteratsastusvalmennuksia, mutta lisäksi kaivattiin valmennuspalveluina esimerkiksi ohjasajoa, valjakkoajoa, sekä maastakäsittelyä.
- Ratsastustunneissa ja leireissä kysyntää selkeästi eniten aikuisille suunnatuille palveluille.
- ”Jokin muu”-kohdassa kaivattiin monenlaisia palveluita esim. maastakäsittelyä ja ohjasajoa.

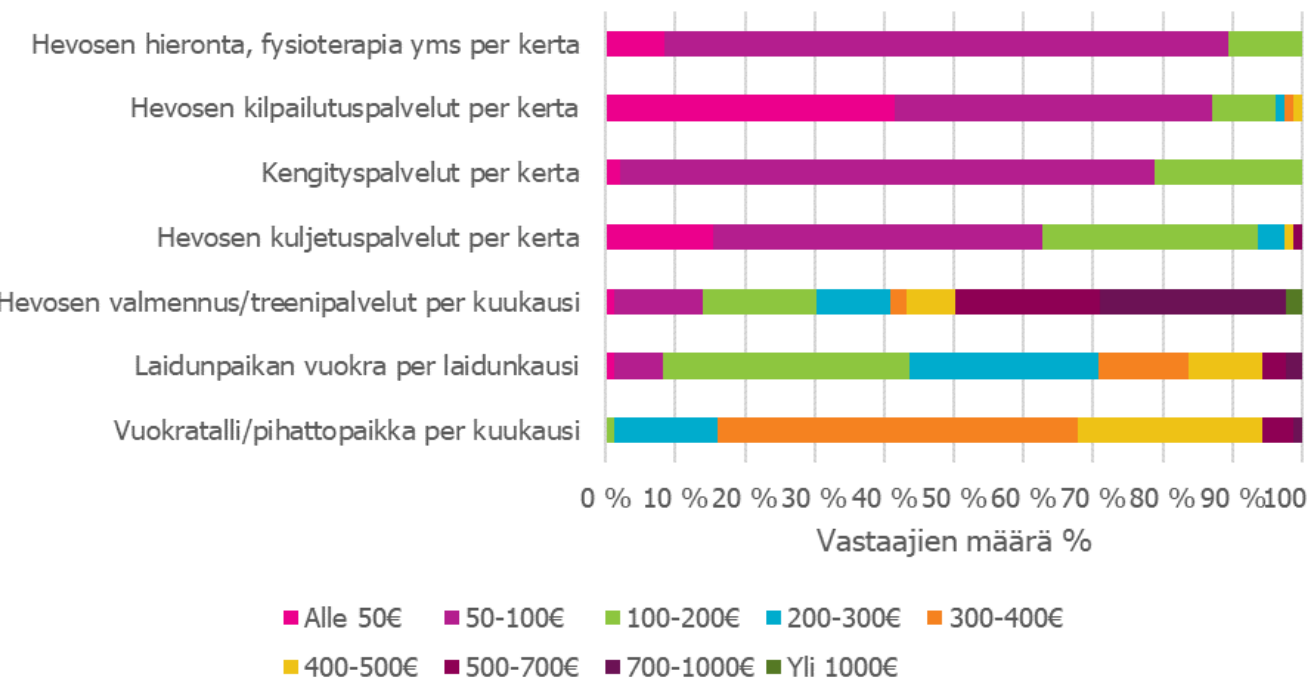
KUVA 8. Hevosenomistajien käyttämät palvelut (%) (n=98) (Heiskanen ym. 2022)

- Hieronta- ja fysioterapiapalveluiden "Joku muu" lisäselvitys kohtaan oli vastattu esimerkiksi osteopatia, kranio-hoidot, sekä bemer-hoito
- "Jokin muu" kohdassa vastauksina oli siittolan tai oriaseman palveluita

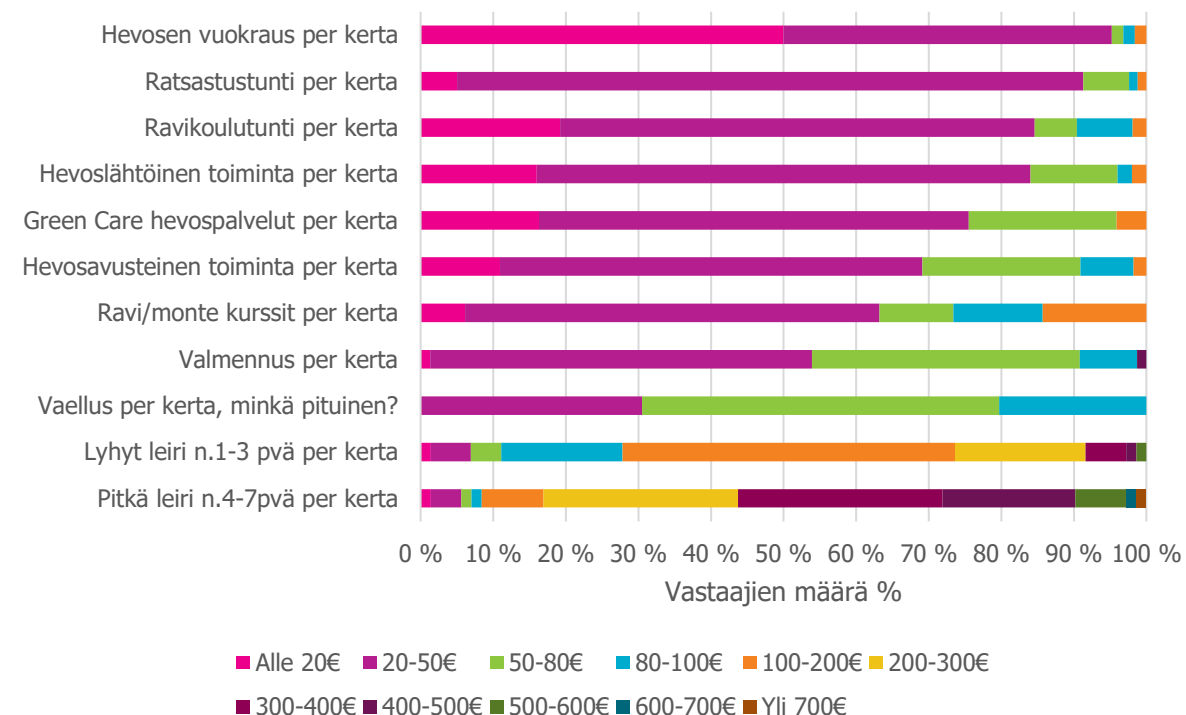

KUVA 10. Hevosenomistajien kaipaamat palvelut (%) (n=77) (Heiskanen ym. 2022)

- Eniten kaivattiin osaavia lääkäreitä, joilla kannettava röntgen- ja tähystyslaite. Lisäksi tarvetta oli hevostalille.
- "Jokin muu"-kohdassa toivottiin esimerkiksi tuuraaja palveluita lomien ajaksi, kotitalille tulevaa varustekauppiasta, loimien pesu- ja korjauspalvelua, pihatto varsoille, eläinten kouluttajaa sekä vaellus- ja maastoreittejä.

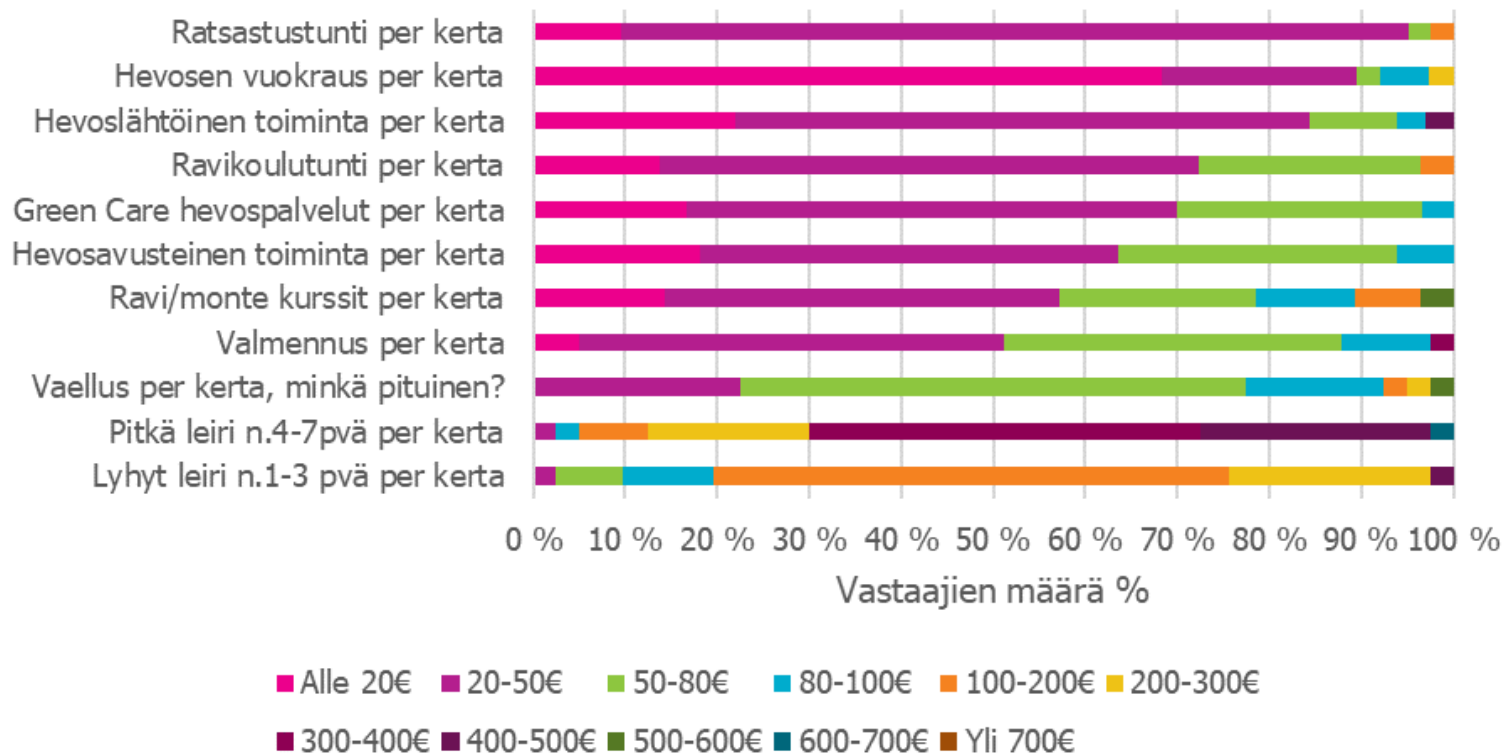

KUVA 15. Summa, jonka hevosenomistajat ovat valmiita maksamaan hevosen tarvitsemista palveluista (%) (n=98) (Heiskanen ym. 2022)

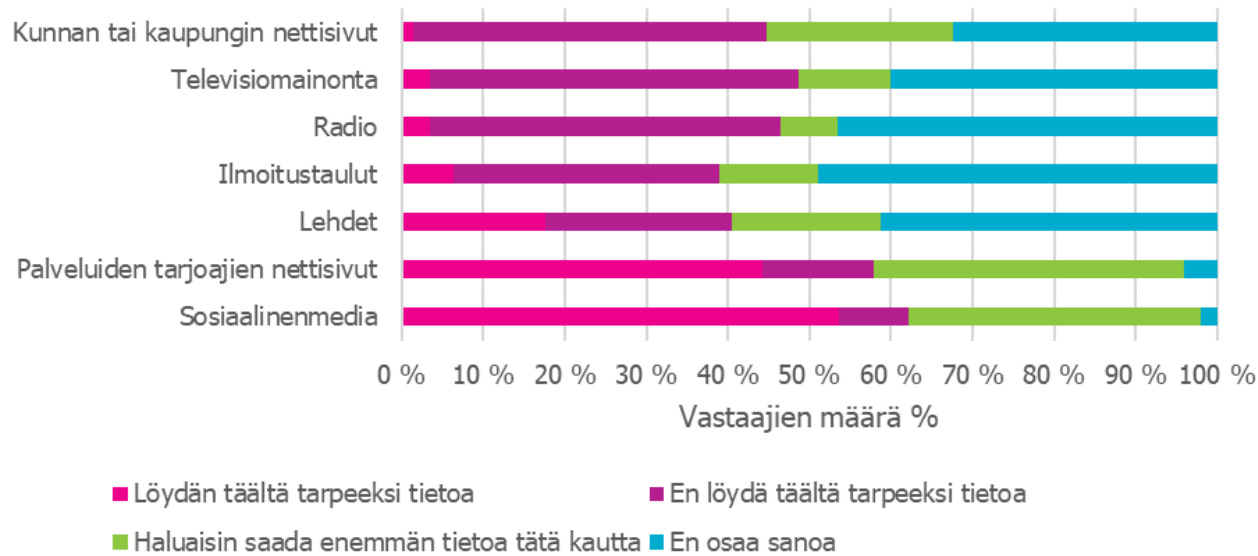
KUVA 16. Hevosenomistajien maksuhalukkuus harrastepalveluista (%) (n=83) (Heiskanen ym. 2022)

- Vaelluksien kohdalla pituudeksi vastattiin eniten 2-3 tuntia.

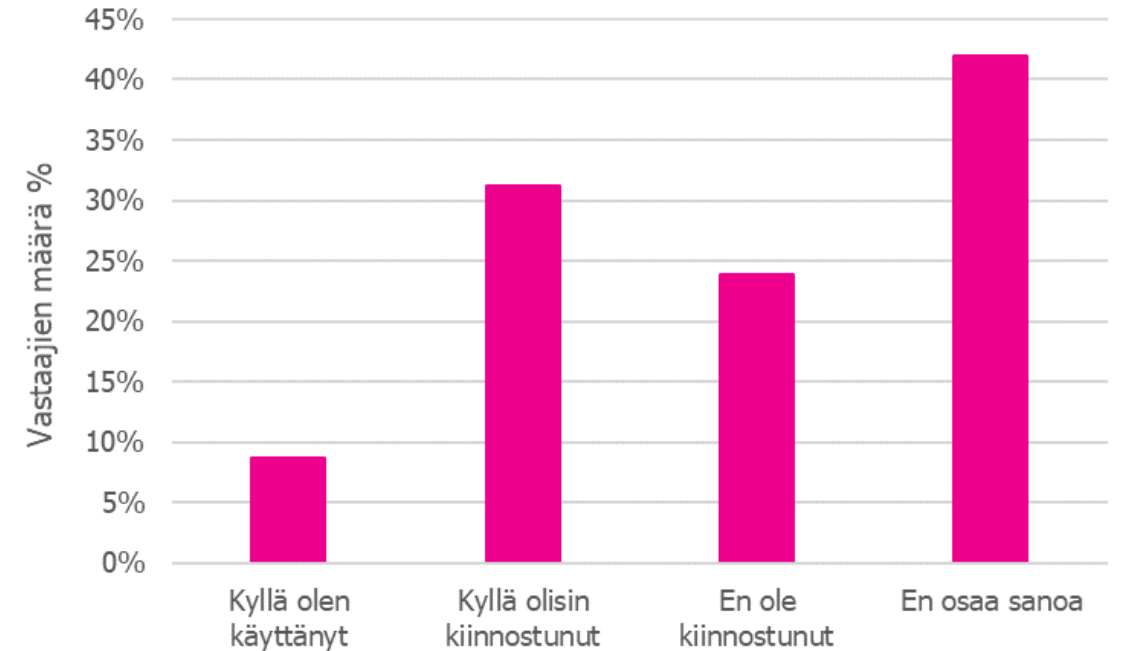

KUVA 17. Hevosharrastajien maksuhalukkuus harrastepalveluista (%) (n=43) (Heiskanen ym. 2022)

- **Hevosenomistajat (n=88)** vastasivat sopivaksi matkaksi keskimäärin 89,6 kilometriä (pois lukien erikoislääkärin palvelut)
- Keskimäärin sopivaksi matkaksi kaikille hevosen tarvitsemille palveluille koettiin 151,9 kilometriä (sis. Erikoislääkärin palvelut)
- **Hevosharrastajien (n=39)** mielestä sopiva matka palveluihin (pois lukien erikoislääkärien palvelut) olisivat keskimäärin 41,8 kilometriä.
- Jatkuvasti käytettävät palvelut, kuten hevosen hoitopalveluita, tallipaikka sekä esimerkiksi ratsastustunnit haluttiin löytää alle 100 kilometrin päästä, mieluiten 20–40 kilometrin säteellä omasta asuinpaikasta.

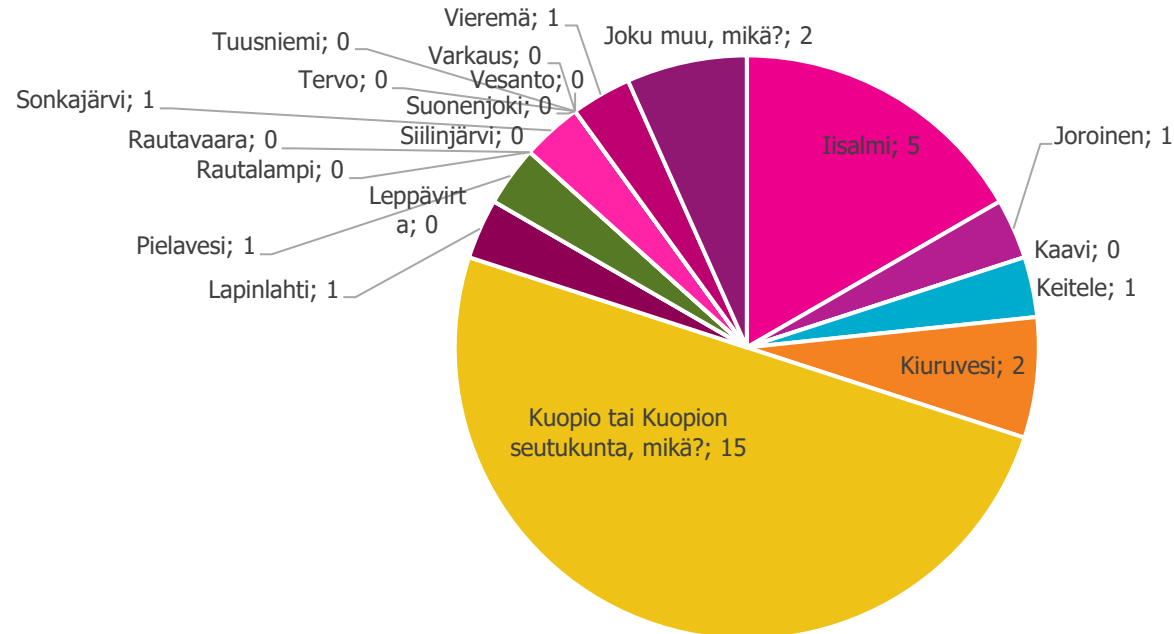
KUVA 18. Tiedon löytyminen hevosalan palveluista (%) (n=140) (Heiskanen ym. 2022)

KUVA 19. Vastaajien kiinnostus matkailupalveluita kohtaan (%) (n=138) (Heiskanen ym. 2022)

- Kysyntää oli majoituspalveluille, ratsastusvaelluksille, elämysmatkailulle sekä aikuisille suunnatuille palveluille.

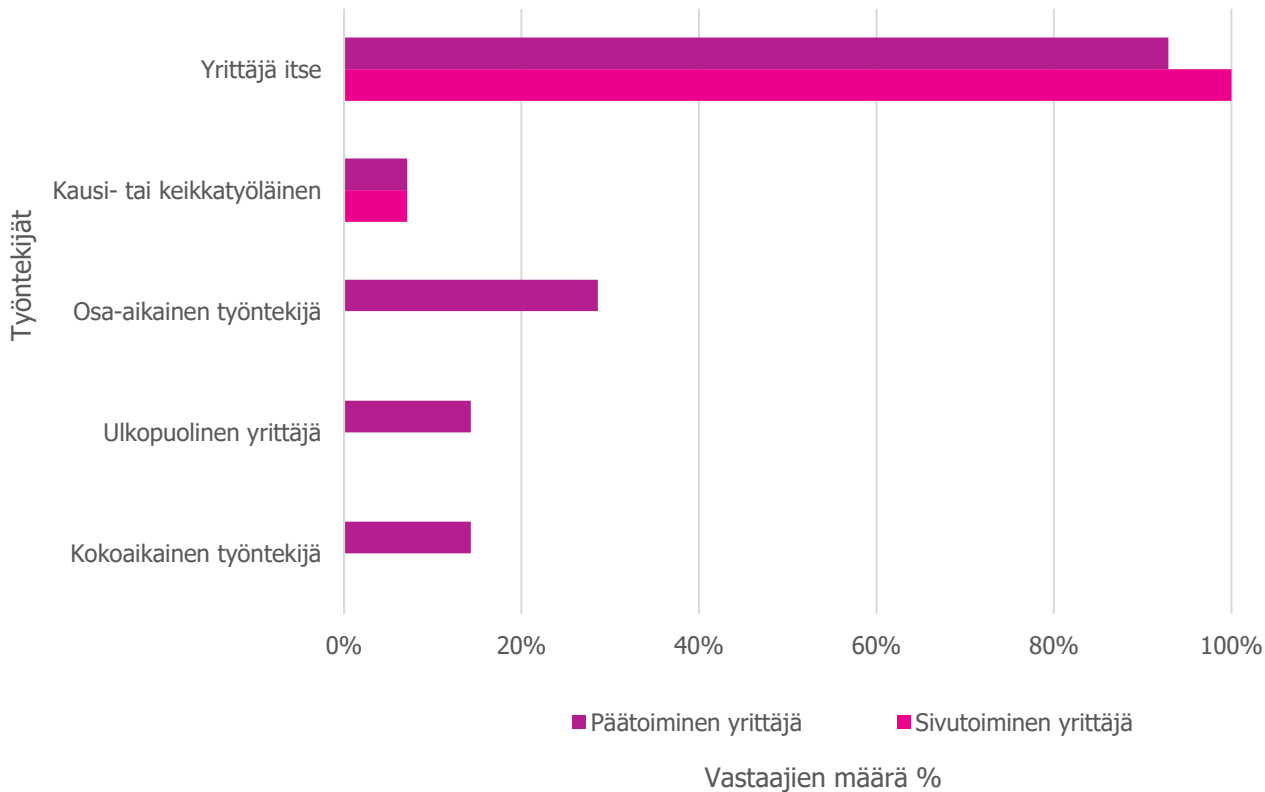
- Kysely toteutettiin keväällä 2023
- Kyselyyn vastasi 30 yrittäjää. Vastajista 53 % (n=16) toimi päätoimisena yrittäjänä ja 47 % (n=14) ilmoitti toimivansa sivutoimisena yrittäjänä

KUVA 20. Vastajien paikkakunnat yrittäjien kysely (kpl) (n=30)

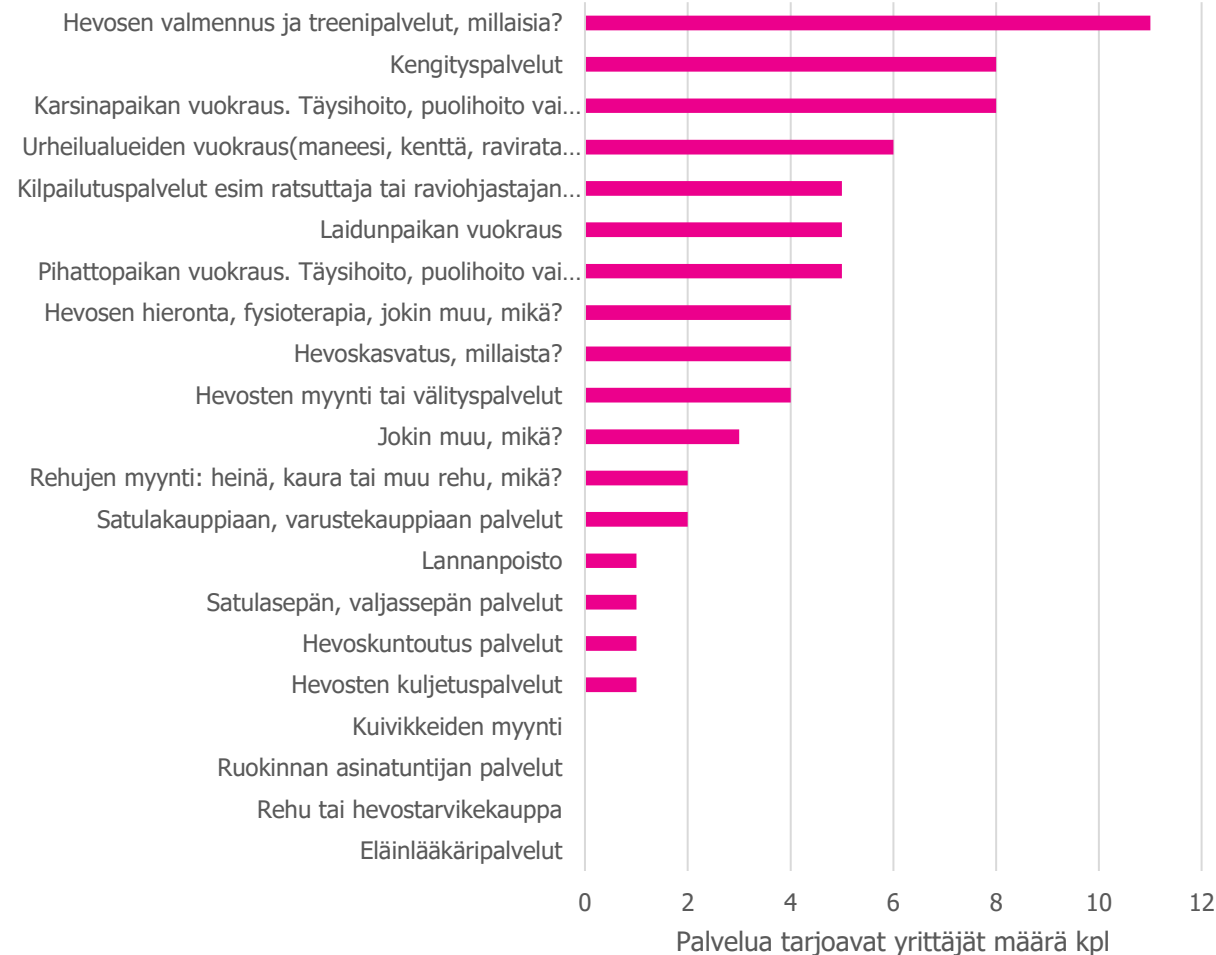
TAULUKKO 1. Yrityksen päätuote tai palvelu (n=28)

Sivutoiminen yrittäjä (n=14)	Päätoiminen yrittäjä (n=14)
Sosiaalipedagoginen hevostoiminta	Hevosten kouluttaminen
Hevosten koulutus	Lomituspalvelut
Valmennus palvelut	Ratsastustunnit, leirit
Tallityöt, tallituuraus	Kasvinviljely
Hevosten hieronta	Hevosten koulutus
Ratsutuspalvelut	Kengityspalvelut
Valjas-/satulaseppä, varusteiden sovitus	Hyvinvointipalvelut hyvinvoivan hevosen kanssa
Tallipaikkojen vuokraus	Valmennus
Kengitys	Ammattiravitalleille sekä
	yksityisille hevosenhoitoapua, tallitöitä,
	ravireissuilla avustaminen
Hevosten ajaminen ja monté	Kengitys
Hevosavusteiset palvelut	Ratsastusvalmennus
Hevoskasvatus	Täysihoitotalli
Ratsastustunnit	Eläinavusteinen kuntoutus
	Hevosavusteinen toiminta
	Hevosten ajo ja ratsutus
	Hevosten hieronta

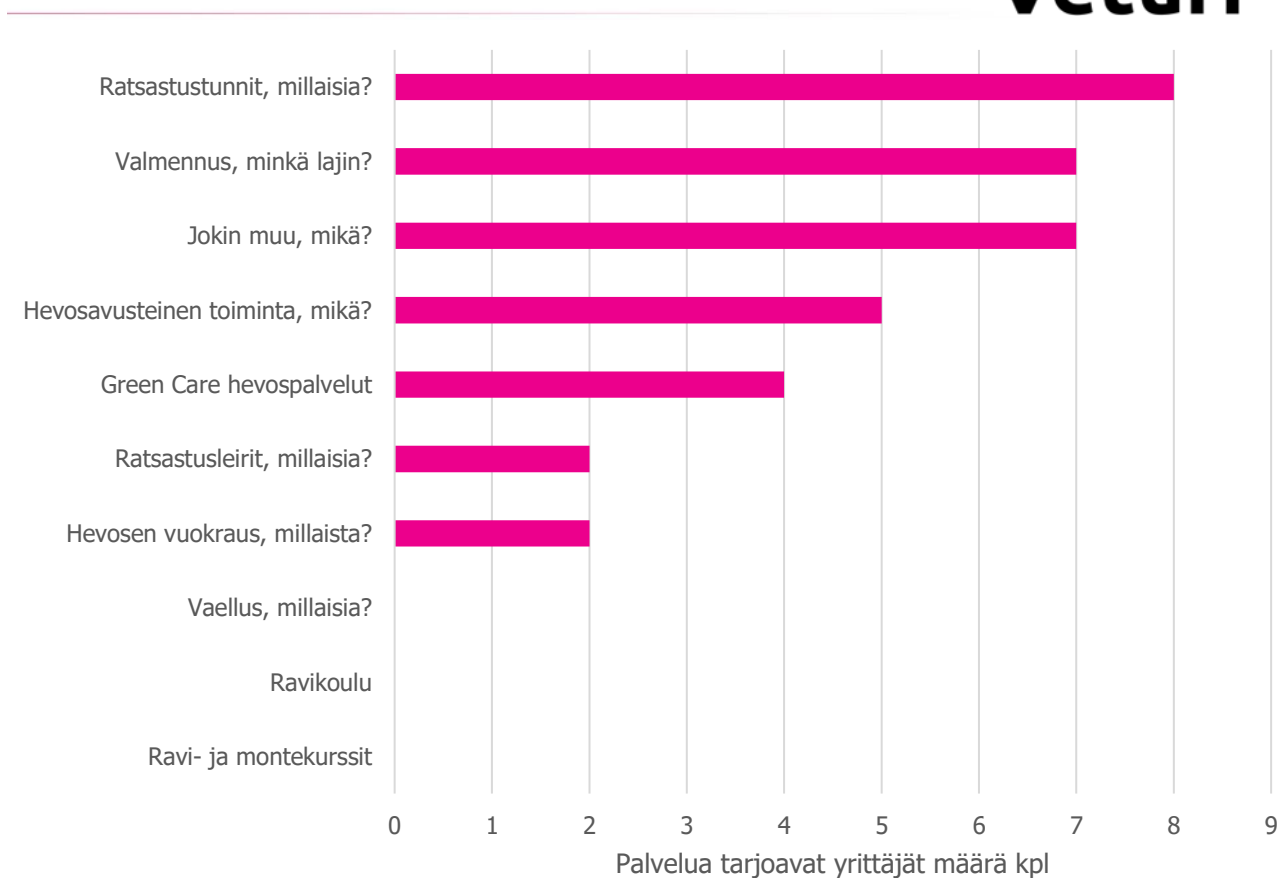
KUVA 21. Yrityksen työntekijät (n=28) (%)

- Koulutustausta kysymykseen vastasi 29 henkilöä.
- Vastaajista 68 % (n=18) ilmoitti taustakseen hevosalan koulutuksen tai tutkinnon.
- Vastaajat olivat opiskelleet esimerkiksi hevostalouden perustutkinnon, ratsastuksenohjaajaksi, ratsastuksenopettajaksi tai valmentajaksi, hevostenhoitajaksi tai harrasteohjaajaksi.
- Hevosalan koulutustaustaa ei ollut 24 % (n=7) vastaajista.
- Vastaajista 14 % (n=4) ei halunnut kertoa omaa koulutustaustaansa.
- Sivu- ja päätoimisten yrittäjien koulutustausta ei eronnut merkittävästi toisistaan.

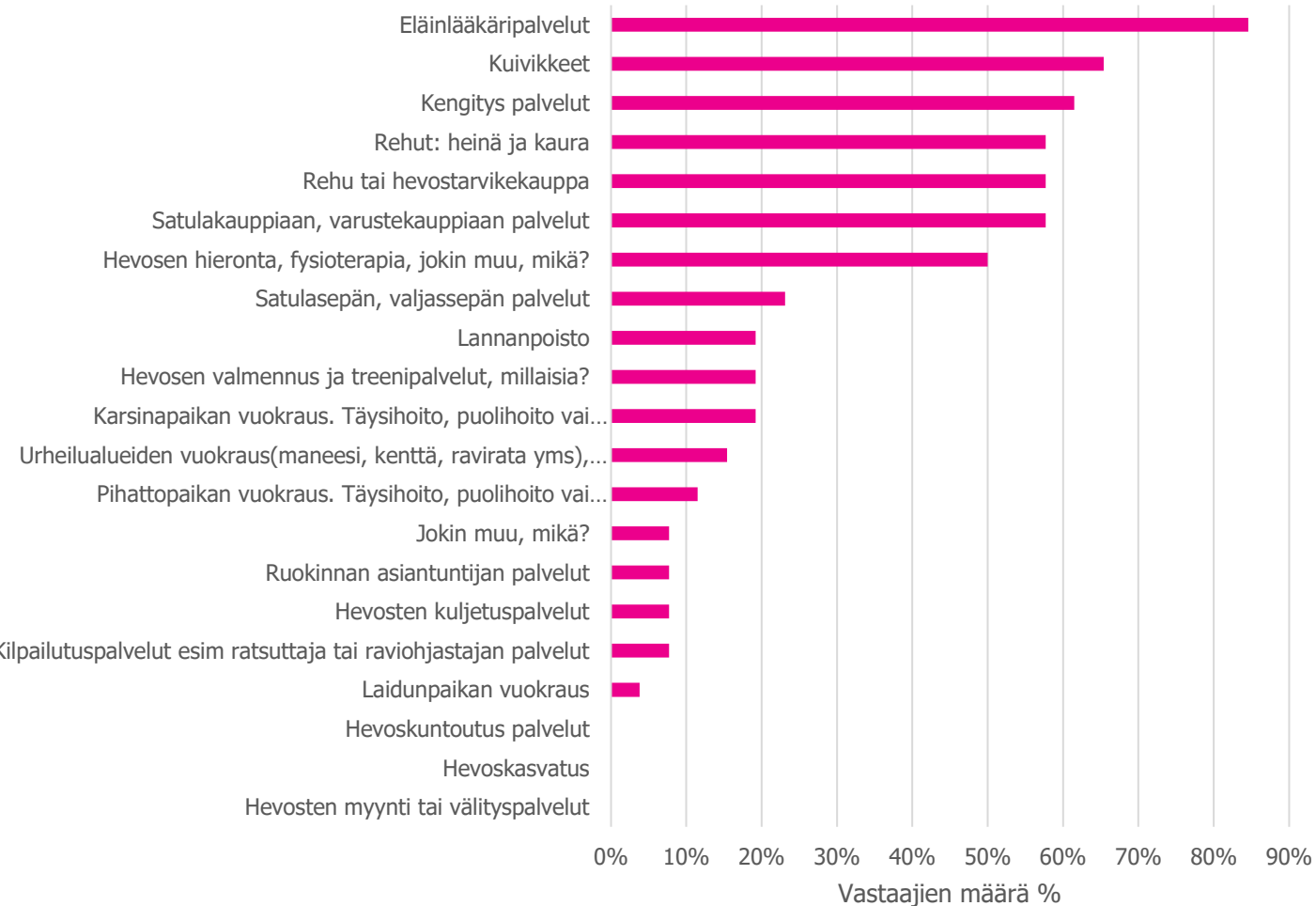
KUVA 22. Hevosenomistajille tarjottavat palvelut (kpl) (n=27)

- "Jokin muu"-kohdan valinneet yrittäjät tarjosivat hevosten koulutusta tai tallitöiden tekoa palveluna.

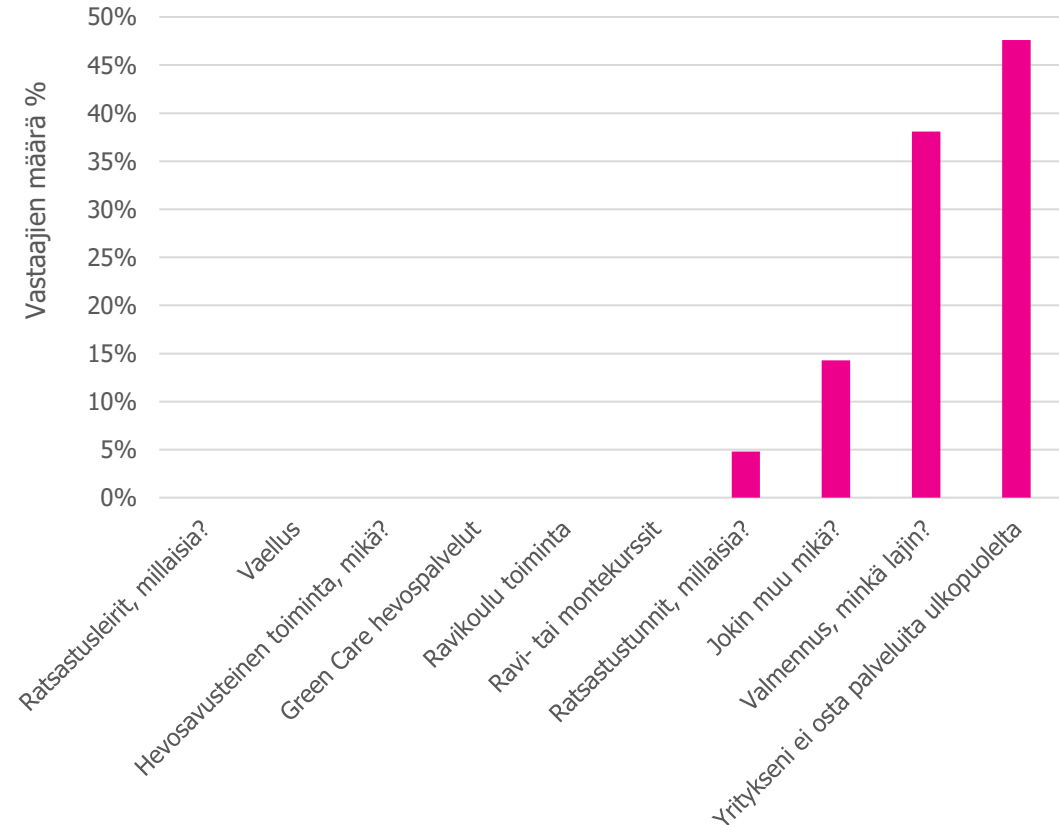
KUVA 23. Hevosharrastajille tarjottavat palvelut (kpl) (n=18)

- "Jokin muu"-kohdassa tuli esille useita erilaisia palveluita. Esimerkiksi harrastetoimintaa ja maastakäsittelyä, sekä hevostenkoulutusta käsitteleviä kurseja. Osa vastauksista käsitteli hevosenomistajille suunnattuja palveluita.

KUVA 26. Yrittäjien ulkopuolelta ostamat palvelut (%) (n=26)

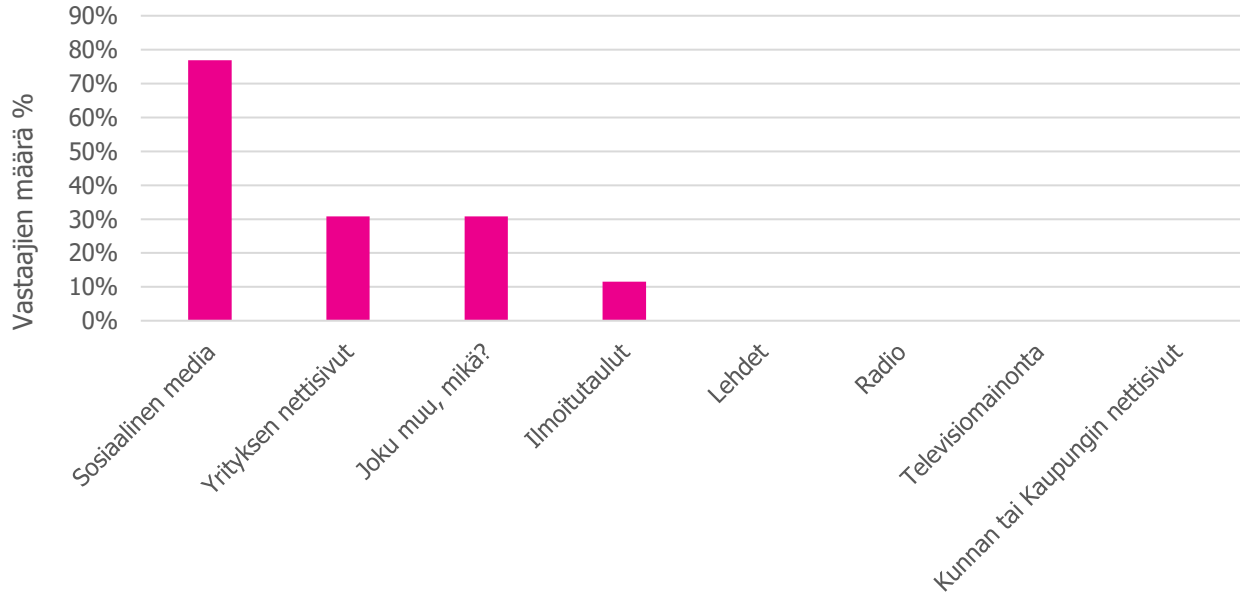
- "Jokin muu"-kohdassa oli kaksi vastausta. Toinen yrittäjä osti kengitysvälineitä ja toinen heinän paalaus palvelua.

KUVA 27. Yrittäjien ulkopuolelta ostamat harrastajille suunnatut palvelut (%) (n=21)

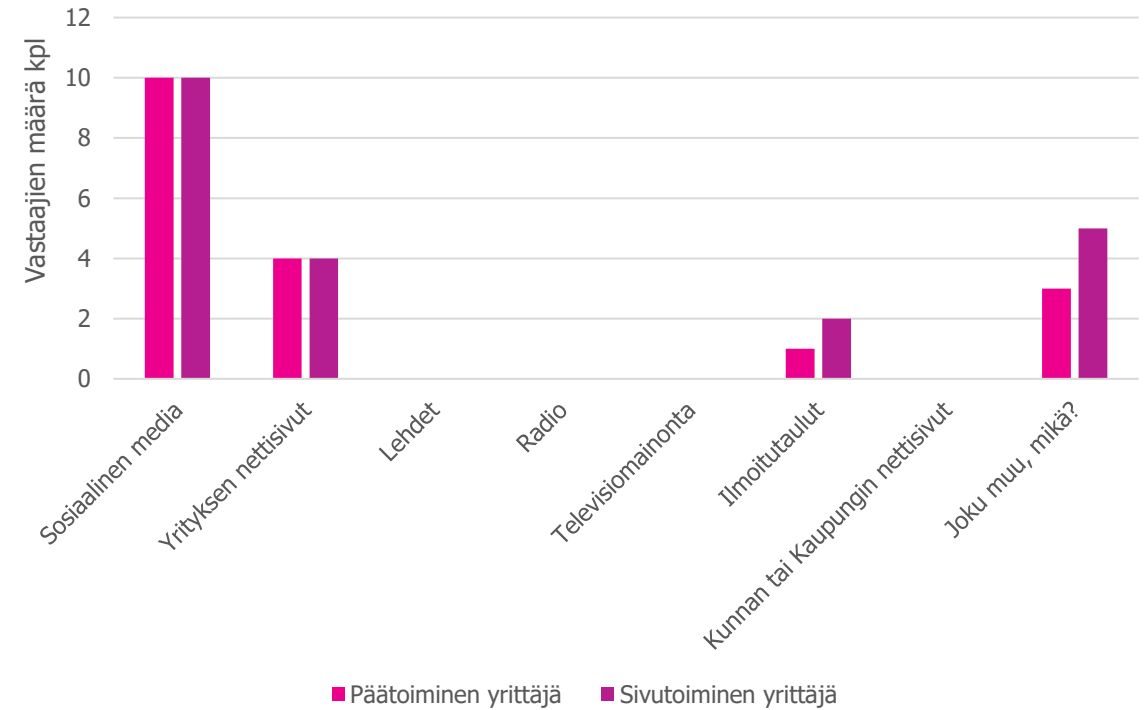
- "Jokin muu"- kohdassa oli vastauksena raviohjastajan palvelut, hevosalan koulutus ja kengitysvälineet

- **Karsinapaikkoja** oli keskimäärin **8,7** kappaletta (n=13)
- **Pihattopaikkoja** oli keskimäärin **5,7** kappaletta (n=13)
- **Vuokrattavia laidunpaikkoja** oli keskimäärin **5,9** kappaletta (n=8)
- Kellään vastaajista ei ollut jalostuskäytössä olevia oreja. **Tammoja** oli keskimäärin **1,7** kappaletta. **Varsoja syntyi** vuodessa yleensä **1–2** kappaletta. (n=3)
- Keskimäärin yrityksillä oli **asiakaskäytössä olevia hevosia 5** kappaletta (n=11)
- Sivutoimisilla yrittäjillä asiakkaita oli enimmillään noin 100 vuodessa. Suurimmalla osalla sivutoimisista yrittäjistä asiakkaita oli vuodessa noin 10 kappaletta.
- Päätoimisilla yrittäjillä asiakasmäärä oli enimmillään noin 1200 asiakasta vuoteen, mutta vastauksissa oli myös yrityksiä, joilla on alle 100 tai alle 50 asiakasta vuodessa.

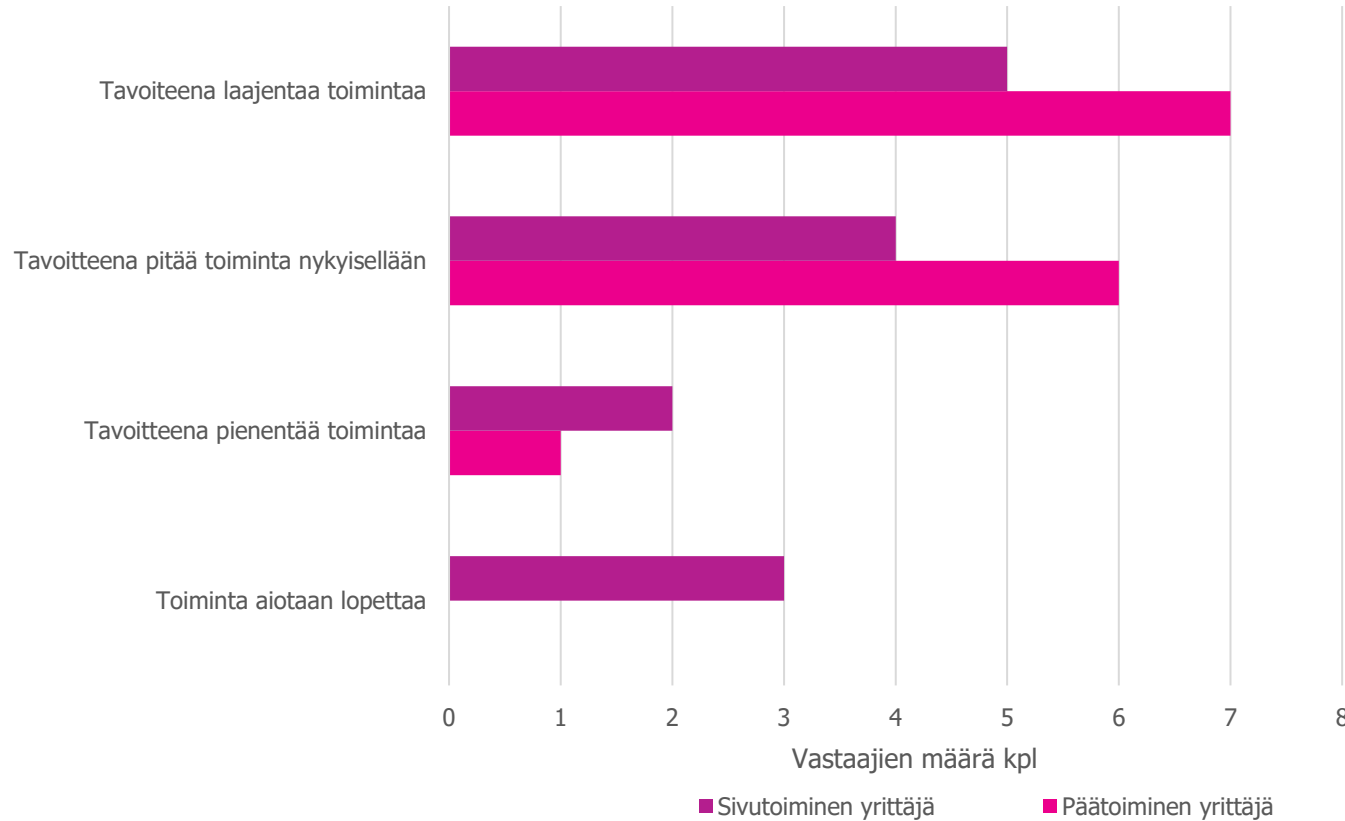

KUVA 28. Palveluiden markkinointi (%) (n=26)

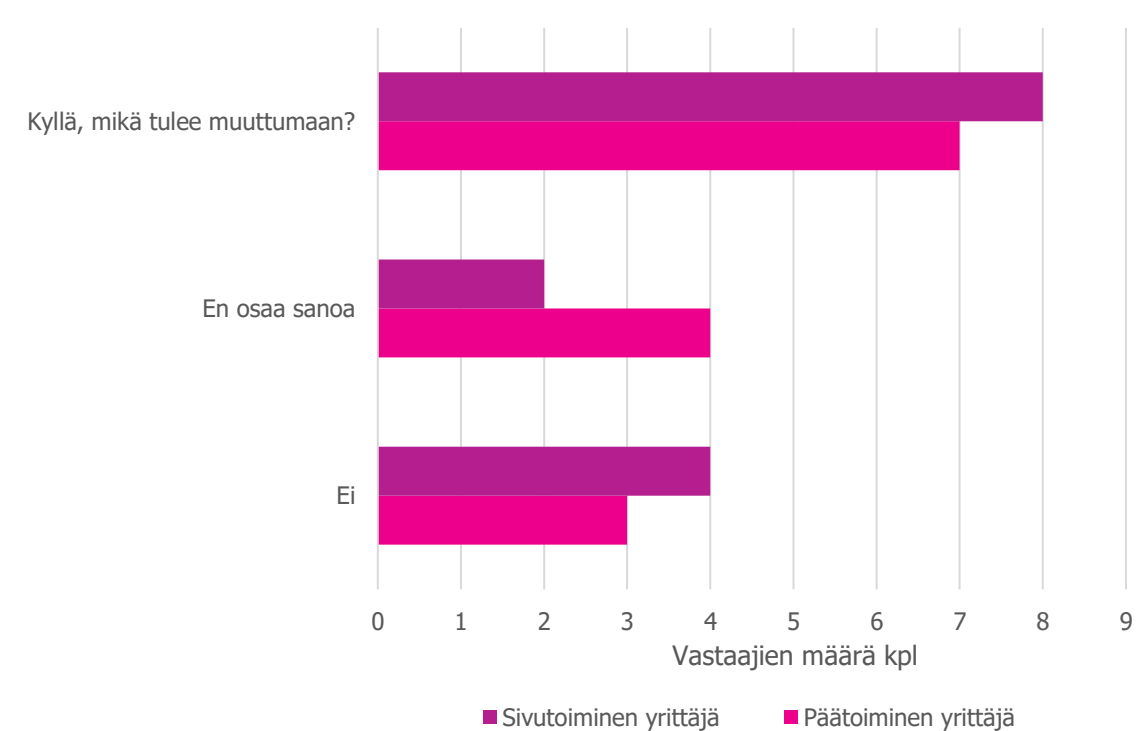
- ”Jokin muu”- kohdassa vastaajat kertoivat hyödyntävänsä puskaradiota markkinoinnissa tai ettei markkinoi palveluita mitenkään

KUVA 29. Markkinoinnin erot pää- ja sivutoiminen yrittäjä (kpl) (n=26)

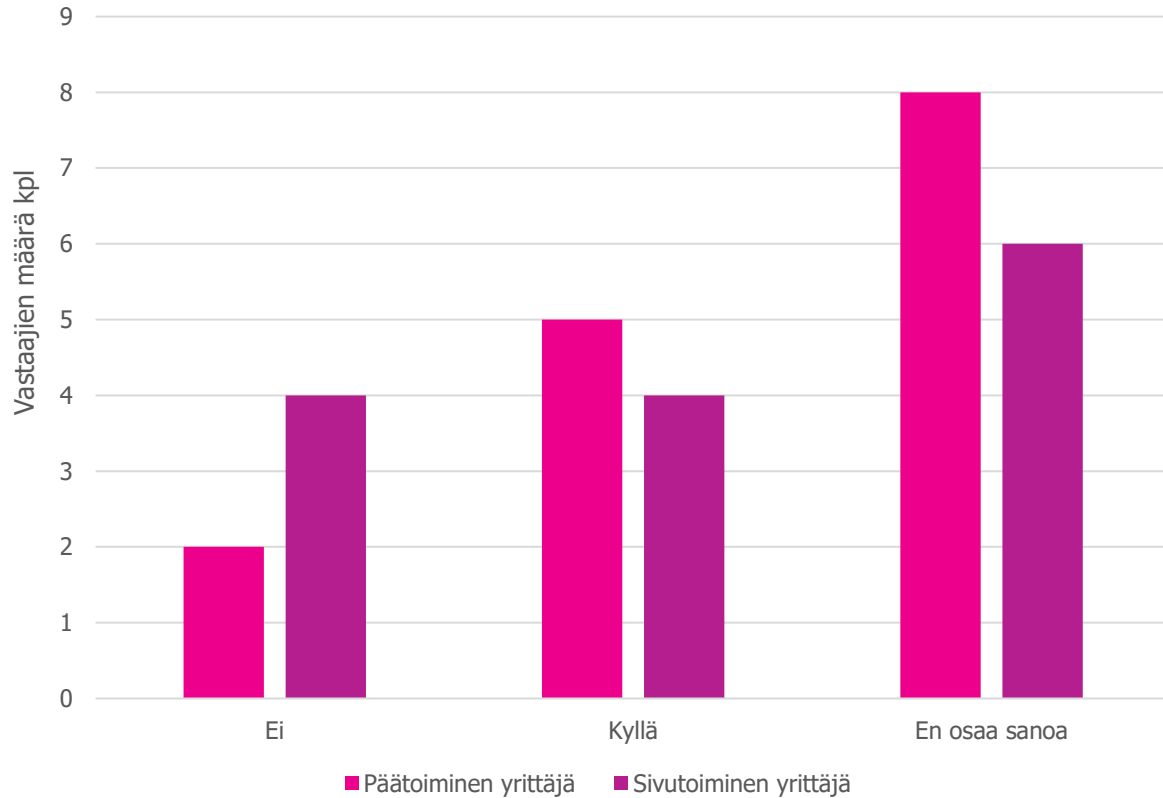

KUVA 32. Suunnitelmat toiminnan laajuuden muuttamiseen seuraavan 10 vuoden aikana (kpl) (n=28)

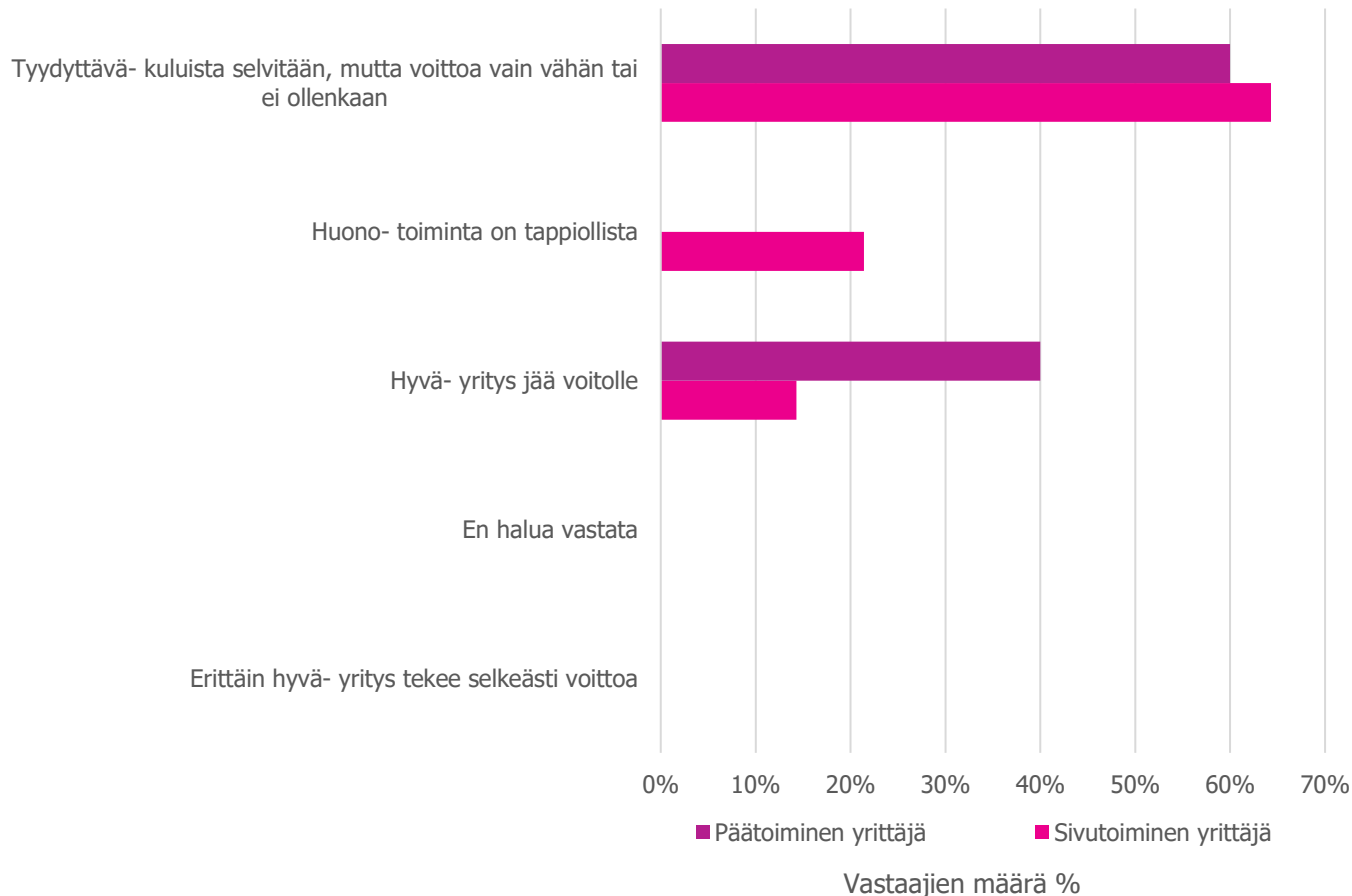
KUVA 33. Onko palveluiden tarjontaan tulossa muutoksia seuraavan 10 vuoden aikana. (kpl) (n=28)

- Muutama suunnitteli jättävänsä osan palveluista pois tai painottavansa toiminnan nykyistä enemmän yhteen palveluun. Omien tallitilojen hankkiminen tai nykyisen toiminnan keskittäminen omistuksessa jo oleviin tiloihin oli tavoitteena kolmella vastaajalla. Neljä yrittäjää suunnitteli lisäävänsä toimintaan uusia palveluita. Kolme yrittäjää oli maininnut palvelun muutokseksi toiminnan loppumisen, palkansaajaksi siirtymisen tai toisen alan töihin siirtymisen.

KUVA 34. Onko suunnitelmana tehdä investointeja seuraavan 10 vuoden aikana. (kpl) (n=29)

- Kysymykseen vastasi "kyllä" 9 yrittäjää.
- Koneisiin ja laitteisiin aikoi investoida 78 % (n=7) yrittäjistä.
- Uudisrakentamiseen aikoi investoida 56 % (n=5) ja korjausrakentamiseen 33 % (n=3).
- Jokin muu kohtaan vastasi kaksi yrittäjää. Heistä toinen suunnitteli ostavansa lisää hevosia ja poneja. Toinen yrittäjä suunnitteli investoivansa valmiisiin tallitiloihin.

KUVA 31. Yrityksen kannattavuus päätoimiset ja sivutoimiset yrittäjät (%) (n=29)

- Liikevaihto kysymykseen vastasi yhteensä 18 yrittäjää.
- Kyselyyn vastanneiden yrittäjien yritysten vuosittainen liikevaihto oli keskimäärin 41 000 €. Pienimmillään liikevaihdoksi ilmoitettiin 0 € ja suurimmillaan hieman päälle 100 000 € vuodessa.
- Päätoimiset yrittäjät ilmoittivat vuosittaiseksi liikevaihdoksi keskimäärin 72 000 €. Enimmillään liikevaihto oli 120 000 € ja pienimmillään 0 € vuodessa.
- Sivutoimiset yrittäjät ilmoittivat liikevaihdoksi keskimäärin 9 800 €. Suurimmillaan sivutoimisten yrittäjien liikevaihto oli 23 500 € ja pienimmillään 1 500 €.

- Toimivan hevosklinikan ja osaavien eläinlääkärien tarve nouse esille useassa vastauksessa. Toiveissa nousi esille myös tarve kiertävälle klinikka-autolle, jossa olisi mukana röntgen- ja tähystyslaitteet.
- Hevosenomistajien ja harrastajien kyselyssä sekä vapaa sana osiossa nousi selkeästi esille myös tarve matalan kynnyksen hevospalveluille. Vastaajat tarkoittivat matalan kynnyksen palveluilla esimerkiksi hevosten harjaamista ja hoitamista, ilman ratsastusta ja aikuisille suunnattuja palveluita.
- Tarvetta olisi vastaajien mukaan myös erilajien leireille, työhevosajon opetukselle ja monipuoliselle ravipuolen toiminnalle, uusille tallipaikoille ja pihatoille. Pihatoista tarvetta olisi erityisesti varsoille suunnatuille pihatoille. Vastauksien perusteella myös hevosille suunnatut kuntoutuspalveluille olisi kysyntää Pohjois-Savon alueella.
- Vastaajat kokivat, ettei alueella ole tarpeeksi palvelun tarjoajia ja palveluntarjoajaa on vaikea löytää.
- Yrittäjien kyselyssä vapaa sana kohtaan vastasi kaksi vastaajaa. Toinen yrittäjistä toivoi alueelle lisää tallipaikkoja sekä laidunpaikkojen vuokrausta. Samalla yrittäjä nosti esille ongelman, ettei kaikkia palvelun tarjoajia tahdo tavoittaa helposti ja monesti tieto palveluista kulkee vain puskaradion kautta. Toinen vastaaja nosti esille tarpeen lisätä hevosten hyvinvointiin panostavaa toimintaa. Vastaaja toivoivat, että asiakkaille tuotaisiin paremmin esille hevosten hyvinvointiin liittyviä asioita.

- Pohjois-Savon alueen hevosalan palveluiden tarjonta vastaa melko hyvin palveluiden kysyntää, mutta joillekin palveluille olisi vielä lisätarvetta.
- Hevosenomistajat kaipasivat alueelle lisää eläinlääkäripalveluita sekä vuokratalli- ja pihattopaikkoja.
- Harrastajat toivoivat alueelle lisää eniten valmennuksia, erityisesti kouluvalmennusta. Lisäksi alueelle kaivattiin ratsastusvaelluksia tarjoavia yrityksiä.
- Hevosalan yritykset työllistivät keskimäärin 1,4 työntekijää.
- Reilu 60 % (n=18) yrittäjistä koki yrityksen kannattavuuden tyydyttäväksi. Hyväksi kannattavuuden koki vajaa 30 % (n=8) ja huonoksi noin 10 % (n=3) yrittäjistä.
- Päätoimisten yrittäjien vuosittainen liikevaihto oli keskimäärin 72 000 € ja sivutoimisten yrittäjien 23 500 €.
- Yrittäjistä 12 suunnitteli toiminnan laajentamista ja vain 3 aikoi lopettaa toiminnan.

Kiitos!

Linkki opinnäytetyöhön: [Hevosalan nykytila Pohjois-Savossa](#)